

NOVI GROBOVI

John Joh

V nedeljo popoldne je umrl v Emergency Clinic bolnišnici rojeni John Joh, star 49 let, stanujoč na 19709 Shawnee Ave. Zapuša po pol sestro, omoženo Dežman, Ro. bil v vasi Vrh, fara Šm. pri Novem mestu, kjer živi s soročniki. Tukaj je preživel 32 let. Bil je član družbe Prešeren, št. 17. Pogreb bo v sredo zjutraj na pokopališču zavoda, 458 E. 152. St. v cerkev sv. Marije na Chardon Rd. in na pokopališču. Naj počiva v miru, družini so žalje.

John Spehek

V nedeljo je umrl po daljši bolezni dobro poznani John Spehek, stanujoč na 16226 Ar. Ave. kjer je vodil več let v pogrebu. Pogreb bo iz Železnice pokopališču zavoda, 458 E. 152. St. Cas pogreba še ni do-

Alberta Chervan

Petek zvečer je bila zadeta avtomobila Alberta Chervan, 54 let. Stanovalec je na 159. St. Doma je bil iz Amerike, odkoder je prišel pred 35 leti. Tudi njegova žena, soproga, je bila zadeta. Pogreb bo v sredo zjutraj na pokopališču zavoda, 458 E. 152. St. Cas pogreba še ni do-

Anton Koren

V soboto večer je nagloma umrl Anton Koren, 54 let. Stanovalec je na 159. St. Doma je bil iz Amerike, odkoder je prišel pred 35 leti. Tudi njegova žena, soproga, je bila zadeta. Pogreb bo v sredo zjutraj na pokopališču zavoda, 458 E. 152. St. Cas pogreba še ni do-

ne dovoliti kupiti pijačo iz avtomatov z nakupnimi znamkami

Priljubljeni znani ljudje, ki so prodajali pijačo iz avtomatov z nakupnimi znamkami, so bili v Clevelandu. Vlada daje te znamke za nakup grocerije in drugih stvari. Postava prepoveduje, da bi se v Clevelandu prodajale pijače iz avtomatov z nakupnimi znamkami. Tudi mesto, da bi si kupovali pijačo iz avtomatov z nakupnimi znamkami, jih uporabljajo pri prodaji pijače.

Demokratska seja

V torek ob 7:30 bo v Slo. demokratskem domu na 16226 Ar. Ave. seja Slovenskega demokratskega kluba iz Euclida. Priidite vsi člani, da boste izbrali nekaj kandidatov.

Vse izgleda kot bi bila na sliki skupina lepo cvetočega drevja, a v resnici pa je ruski oklopni vlak, ki nosi težke topove, kateri so pokriti z vejami, da ni mogoče opaziti vlaka in topov iz izvidniških letal. Rusi pravijo, da so bili te vrste vlaki zelo uspešni pri obrambi Leningrada.

Hitler je baje mnenja, da niti Nemčija niti Anglija ne bosta zmagali

London, 11. okt. — Razine vesti, ki so dosegle Anglijo o mirovni ponudbi, ki jo je baje stavil Hitler Rusiji, dobivajo vedno trdejša tla tukaj. Sprva se je polagalo le malo ali nič važnosti na to, toda nekaj bo le na vsem tem, mislijo Angličani. Informirani krogi trdijo, da je Hitlerjev namen najprej streiti Rusijo, potem pa povabiti vse evropske narode na posvetovanje za ustvaritev "novega reda" v Evropi, kakor ga je imel v načrtu Napoleon.

Te vesti trdijo, da Hitler nima v načrtu, da bi zasedel kako novo ozemlje in da hoče o tem zlasti prepričati Amerikance. Hitler je baje prepričan, da niti Anglija niti Nemčija še dolgo ne moreta doseči popolne zmage, zato bi rad dosegel v Evropi mir in obdržal to, kar je dozdaj dobil, Anglija naj pa zopet obdrži to, kar ima.

Mussolini postaja vedno manj priljubljen; Ciano je videti potr

Zurich, Svica. (ONA). — Kadark pokažejo v italijanskih kinah Mussolinijevo sliko, začne občinstvo žvižgati in razsajati, da pokaže svoje nezadovoljstvo. Mussolini se malokdaj pokaže v javnosti in svojo telesno stražo je podvojil. Vse njegovo obnašanje kaže na zlomljenega moža, ki se zaveda, da ga narod sovraži.

Tudi njegov zet, grof Ciano, je videti zelo potr. Večer za večerom se ga vidi, ko sam obedi v neki rimski restavraciji, ne zmenec se za svojo okolico.

POLJAKI SO ZDAJ V TOBRUKU

Kaira, Egipt. — Poljski vojak, ki so ušli leta 1939 preko Madžarske in Romunske v Palestino in od tam v Egipt, so bili zdaj dodeljeni obrambni armadi Tobruka v Libiji.

Zadušnica

V torek ob osmih bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. sv. maša za pokojnim Andrejem Možina. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Seja škrjančkov

Nocoj ob 7:30 se vrši seja škrjančkov. Starši, udeležite se vsi!

Poceni gazolin!

V policijski garaži v Clevelandu je zmanjkalo od 75 do 100 galon gazolina vsak teden in to skozi zadnjih šest mesecev. Dozdaj je priznal samo en policist, da si je pomagal do gazolina za svojo privatno uporabo. Kar je najbolj čudno je to, da zdaj dobro vedo, da ga je zmanjkovalo že zadnjih 6 mesecev, a vseh 6 mesecev niso vedeli, da ga zmanjkuje.

V Jugoslaviji je bilo zopet obsojenih na smrt 24 oseb

Zagreb, 11. okt. — V Jugoslaviji je bilo danes obsojenih na smrt 24 oseb, katere se označuje kot komuniste 35 nadaljnjih je bilo aretiranih in dve osebi sta bili ustreljeni. V Čupriji, Srbiji, je bilo ustreljenih 30 komunistov.

Od ustreljenih oseb je bila ena neka dijakinja in eden je bil Jud. Smrtna obsodba je bila izvršena v Sarajevu. Vzrok: ker sta razširjala komunistično propagando.

Obsodba gori omenjenih 24 oseb na smrt je bila izvršena v Travniku, Bosna. Enajstim so pozneje spremenili smrtno kazen v petletni zapor.

PUJSKI V NARODNIH BARVAH

Elmira, N. Y. — Farmar John Gunderman je razstavil svoje pujske, ki so kombinacija narodnih barv: rdeči, beli in plavi. Mati je bila bela, oče pa črn. Od pujskov so štirje rdeči, trije beli in trije plavi.

Klic po invaziji je vedno bolj glasan v Angliji

London. — Delavstvo, dijaki in člani parlamenta so se zdaj pridružili zahtevi da armada odpre fronto v zahodni Evropi s tem, da prepelje čete v Francijo. Toda angleško vrhovno poveljstvo očitno še ni pripravljeno za to akcijo. Publika zahteva akcijo zdaj, ko postaja položaj za Ruso na vzhodni fronti vedno bolj opasen.

Toda vlada je mnenja, da ima Nemčija še vedno okrog trideset divizij, ki so pripravljene braniti severno Francijo, Belgijo ali Nizozemsko in da ima Nemčija še vedno dovolj zračne sile v tem kraju.

Angleška vlada za sedaj ne bo upoštevala zahteve publike za in-

Češki urednik, ki je bil prijazen Nemcem, je bil zastrupljen

Berlin, 11. okt. — Nemška časopisna agentura poroča da je umrl na zastrupljenju Karl Laznovsky, urednik prškega dnevnika "Češke Slovo," ki je pisal v Nemcem prijazen tonu. Na zastrupljenju je zbolelo tudi mnogo njegovih kolegov.

Uredniki so se odzvali povabilu odličnih Čehov in so nena doma zboleli na zastrupljenju. Laznovsky je v bolnišnici umrl, drugi se pa bore s smrtjo. Nemške oblasti so vpeljale obširno preiskavo.

Kot poroča nemška časopisna agentura, je propaganda iz tujine že dolgo časa zahtevala smrt teh čeških urednikov, ker so bili naklonjeni Nemcem.

Nemške oblasti v Pragi in Brnu so zopet obsodile mnogo Čehov na smrt. Dozdaj je bilo ustreljenih že 152 Čehov in veliko jih čaka na izvršitev obsodbe.

Prva obletnica

V torek ob osmih bo v cerkvi sv. Vida zadušnica za Josepha Petričem v spomin prve obletnice njegove smrti. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

K molitvi

Članice podružnice št. 47 SZŽ so prošene, da pridejo nocoj in jutri večer k molitvi za pokojno sestro Margaret Vitič na Rosewood Ave., v sredo pa naj se udeležijo pogreba.

Nocoj je važna seja

Podružnica št. 25 SZŽ ima nocoj važno sejo. Po seji bo nekoliko zabave. Članice se prosijo, da se v velikem številu udeležijo.

Ženske in otroke že selijo iz Moskve

Ameriška patrolja je zaplenila nemško ladjo in uničila radijsko postajo

Washington, D. C. — Ameriška mornarica, ki je patroljirala na Atlantiku, je zasedla malo norveško ladjo, na kateri je bilo 20 oseb in uničila nemško radijsko postajo na Islandiji. Na Islandiji, ki je pod ameriškim varstvom, so predzorni Nemci postavili tajno radijsko postajo, katere naj bi javljala Nemcem spremembo vremena na Atlantiku in razne važne informacije. To postajo je obratoval član nemške tajne policije in dva Norvežana.

Ladjo je ustavila ameriška patrolja in jo preiskala. Na ladji je bilo 20 oseb, poslane od nemških oblasti. Ameriška patrolja je nato preiskala obrežje na Islandiji in našla tam nemško radijsko postajo, katere moštvo je malo prej izločila ta zaplenjena ladja. Ladjo in osebe bo pripeljala ameriška patrolja v Zed. države in svrhu nadaljne preiskave.

Italija utrjuje obrežje proti angleški invaziji

Rim, 11. okt. — Italijanska morska kopališča, obrežne ceste in drugi kraji ob morju dobivajo zadnje dni sliko močnih utrd. Vojaštvo prepreča ceste in obrežje z budočimi žic. Kopališke kabine so zdaj stanice za vojaštvo in za njimi so postavljene strojne puške, namerjene proti morju. Vse ceste, ki pečujejo od obrežja proti Rimu in drugim mestom, so zasedene od vojaštva.

Tako se Italija pripravlja proti možni angleški invaziji. Toda časopisje trdi, da Anglija nima dovolj ladij, da bi prepeljala armado v Italijo, da nima dovolj bojnih ladij, ki bi spremljale prevozne parnike, da nima Anglija dovolj izurjenih vojakov, da bi naskočili utrjeno obrežje in slednjič, da bi take ekspedicije ne mogla zalagati s potrebščinami.

40 LET JE ISKAL VODO IN JO NAŠEL

San Saba, Texas. — Farmar W. A. Oliver je že od leta 1892 iskal vodo na svoji zemlji; 16 vodnjakov je bil že izkopal na raznih krajih po obsežni farmi, toda vse zastoj. Oni dan je začel kopati na dvorišču, med hišo in hlevom in v globlini 48 čevljev zadel na sladko vodo.

Nemci poročajo, da so njih sprednje straže skoro že pred Moskvo. — Ruska armada, ki brani Moskvo, se je umaknila v nove pozicije. — Nemci, ki nadkriljujejo v številu in bojni opremljeni, pritiskajo na glavno mesto od dveh smeri.

RUSI PONOVO APELIRAJO NA ANGLIJO, NAJ UDARI NA FRANCOŠKO OBREŽJE

Rusko uradno sporočilo priznava, da se je ruska armada, ki je silovito stiskana od nacistične armade, umaknila v nove pozicije pred Moskvo, dočim je ruska vlada ukazala ženskam in otrokom, da takoj zapuste glavno mesto. Iz Berlina pa prihajajo vesti, da so nemške sprednje straže že skoro pri Moskvi.

Največja nevarnost za Moskvo grozi od zahodne strani, kjer so Nemci strli ruski odpor v sektorju Vjazma, 125 milj zahodno od Moskve. Rusi tudi priznavajo, da se bližajo Nemci od smeri mesta Orla, 220 milj južnozahodno od Moskve, kjer so se Rusi zastoj upirali nemški premoči.

Včeraj so izdali Rusi sledečo izjavo: "Nemcem se je posrečilo prebiti našo črto v sektorju Vjazma kljub vsemu nadčloveškemu odporu naših čet. V enem samem spopadu včeraj je padlo 9,000 Nemcev."

Dasi so vrgli Rusi na tisoče rezerve v boj, pa je nemška sila še večja in ruska obrambna linija se odmiče proti Moskvi.

Iz Moskve je bilo že odšlo nekaj žensk in otrok, odkar so začeli Nemci bombardirati mesto z bombniki. Toda evakuacija se je pričela na debelo zdaj, ko je postala nevarnost za Moskvo večja. Vse ženske, ki niso absolutno potrebne v industriji, morajo oditi iz Moskve.

Ruski pomožni komisar Lozovski je včeraj izjavil, da ruska vlada še ni zapustila Moskve, kot se je zadrževalo iz Berlina, niti ne bo sklenila Rusija z Nemčijo premirja. Ruski narod ne bo položil orožja, dokler bo en sam Nemec na ruski zemlji zatruje Lozovski.

Rusi priznavajo resen položaj, v katerem se nahaja njih armada. Rusko časopisje je včeraj apeliralo na Anglijo, naj okupira zahodno Evropo, dokler je nemška armada zaposlena na ruski fronti.

Nemci trdijo, da so strli ruski odpor tudi na jugu ob Azovskem morju in da je zdaj njih cilj Rostov, ki jim stoji na potu proti Kavkazu. Zdj je vprašanje, če bo prišlo Nemcem nasproti 1,000,000 angleških čet, ki jih ima general Wavell pripravljene v Perziji.

Napad na otroka

Ko je sedela štiri in pol let stara Shirley Srakar iz 1236 E. 167. St. v avtu na Waterloo Rd. blizu 156. ceste in čakala na oteta, je pristopil nak moški in jo hotel izvleči iz avta. Otrok je začel vpiti, nakar jo je tujec udaril po obrazu in zbežal.

"DOLI S HITLERJEM!" JE ZAVPILA ŽENSKA IN SE USTRELILA

Stockholm. (ONA). — Nek švedski trgovec, ki se je vrnil iz Berlina pripoveduje, da je bil priča sledečemu razburljivemu dogodku pred poslopjem državne kancellerie v Berlinu. Ženska, ki je bila oblečena vse v črno, je stekla po stopnicah palače, vihteč v eni roki samokres v drugi pa črtopis. Predno so jo moge Hitlerjeve straže prijeti, je na vsi moč zavpila: "Doli s Hitlerjem, doli z nacisti!" nato si je pa namerila samokres na glavo in sprožila.

Ljudje, ki so bili priča temu dogodku, so začeli vpiti in razgrajati in mnogo jih je policija aretirala. Ženska ki je storila samomor, je držala v roki časopis, v katerem sta bili imeni njenega moža in sina, ki sta padla na ruski fronti.

Rooseveltova opozicija v kongresu vidno izginja

Washington, D. C. — Opozicija proti Rooseveltovi inozemski politiki, katero so dozdaj vodili republikanci, je skoro popolnoma izginila. Eden največjih Rooseveltovih kritikov, posl. George Bender iz Clevelanda, je potom radia apeliral na ameriški narod, naj sledi Rooseveltu.

"Čas je prišel," je rekel Bender, "ko mora republikanska stranka zavzeti isto stališče, kot ga je v času prve svetovne vojne, ko so se republikanci zvezali z demokratsko administracijo."

Čas je prišel, ko ne sme biti nobene strankarske opozicije. Republikanci kot demokratje morajo biti eno, ker le potem nam bo zagotovljena ameriška svoboda. Vsi skupaj moramo storiti vse v svoji moči, da dosežemo skupen cilj, da pomagamo dobiti to vojno."

Nemci so ustrelili v 2 mesecih 75 Francozov

Vichy, Francija. — Nemške oblasti so ustrelile v soboto Francoza Gastona Pinota pri katerem so našle veliko orožja in municije. To je že 75. Francoz, ki je padel od nemških krogel v zadnjih dveh mesecih.

V zadnjem mesecu so nemške oblasti aretirale v Parizu 9,015 oseb in zaplenile 3,500,000 frankov in na tona protinacistične propagande. Zadnje dni je zaprla pariška policija 1,600 oseb in zaplenila za 60,000,000 frankov živil, katere so obtožene osebe prodajale skrivaj onim, ki imajo denar.

Od naših fantov v armadi

Iz raznih taborišč, kjer služijo Strica Sama naši slovenski fantje, se poroča sledeče: John Lenarčič iz 16905 Grovewood Ave. je z uspehom dovršil šolo in bo pridelen letalskemu koru. Louis Kastelic je dovršil šolo kot dovršen mehanik v Fort McPherson, Ga. Anton Skufca iz Prince Ave. bo v kratkem odpuščen iz Pine Camp, N. Y.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

2117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razmakih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 239 Mon., Oct. 13, 1941

Slovenec kandidira v Euclidu

Za županom je po mestnem čarterju najvažnejši urad mestnega solitorija, ki je desna roka županu, nekaj pravni zastopnik administracije. In za ta važen urad kandidira v našem sosednem in lepem mestu Euclidu letos tudi naš rojak, Frank M. Surtz. Ker imajo letos v Euclidu štiri kandidatske liste in bodo imeli torej volivci dovolj prilike izbirati po svojem prepričanju naj povemo, da kandidira Mr. Surtz na demokratski listi kateri na čelu stoji William Corbett kot kandidat za župana.

Naj ob tej priliki predstavimo slovenskim volivcem v Euclidu Mr. Surtza, da bodo oni, ki ga še ne poznajo tako od blizu, vedeli, kdo je ta mož, ki kandidira za tako važen urad solitorija.

V slovenski naselbini na St. Clairju je bil več kot 25 let ena najbolj znanih oseb mlad fant orlovskega nosu in privlačne zunanosti, vedno vselega obraza. Vzbujal je pozornost zlasti vsled tega, ker se je moral opirati na berglo radi telesne napake ki jo je dobil že kmalu po rojstvu.

Cepprav bi človek mislil, da bo tak pohabljenec sedel doma in tožil nad svojo nemilo usodo pa je bil nasprotno vedno vesel in se je vedno udeleževal iger s svojimi vrstniki. Da, bil je kljub svoji telesni napaki znan kot eden najboljših igralcev mehke žoge v Clevelandu.

Od svojih mladih let je bil vedno aktiven pri slovenski kulturi, v društvenem in političnem življenju. Bil je odbornik pri pevskem društvu Liri, član dramskega društva Triglav orlovске organizacije, zveze st. clairskih trgovcev ter mnogih drugih društev in klubov. Točasno je prvi podpredsednik Slovenske dobrodelne zveze in je zlasti aktiven pri SDZ Junior ligi.

Ko je postal Ray T. Miller clevelandski župan, je imenoval Frank Surtza v urad policijskega prosekutorja in pozneje je bil pomožni državni pravdnik pod Herbert Duffym. V teh dveh uradih si je Frank pridobil bogate izkušnje, ki ga zdaj gotovo usposablja za urad euclidskega solitorija.

Rojen je bil v Clevelandu, eden izmed osmih otrok Frank Surtza in Fani Hoegler. Osnovno izobrazbo je dobil v farni šoli sv. Vida in potem se je vpisal na odvetniško šolo Western Reserve univerze, kjer je dobil odvetniško diplomu leta 1922.

Zdaj izvršuje odvetniško prakso in med kolegi je upoštevan kot zelo dober in zmogljiv odvetnik. Njegov oče je bil preprost delavec, livar, in sin Frank se dobro zaveda potreb delavskega stanu, saj je moral od mladih nog skrbeti sam zase in si zaslužiti potreben denar, da je mogel študirati.

Po političnem prepričanju je Frank Surtz demokrat in vnet pristaš predsednika Roosevelta. V Euclidu je dosti slovenskih in hrvatskih volivcev in na te apeliramo, naj glasujejo za Frank M. Surtza, da bo dobilo mesto zmogljivega, vestnega in poštenega uradnika, ki je vrhu vsega tega še naš rojak. Clevelandski slovenski državljani so ponosni na slovenskega kandidata Frank J. Lauscheta in bodo storili vse v svoji moči, da mu pribore zmago. Enako naj bi bili ponosni na slovenskega kandidata tudi naši državljani v Euclidu. Nekdo mora biti pač izvoljen in zakaj bi ne bil Slovenec, ki ima gotovo iste ali še boljše zmožnosti kot kateri drugi. Kri ni voda in sami sebi bi morali biti vedno najbližji, potem še ne nas bodo upoštevali tudi drugi.

Na isti listi z Mr. Surtzem kandidirata tudi Slovenca Ray Turk za mestnega blaginika in John Omerza za mestnega odbornika. Vse tri toplo priporočamo našim državljanom. V Euclidu je dovolj naših državljanov, da bi imeli svojega zastopnika tudi v važnejših uradih in ne samo pri poriranju smeti. Pomislite na to, ko boste glasovali 4. novembra.

Da se ne pozabi...

Cepprav so bili italijanski pokrajinski in občinski zakoni raztegnjeni na nove province zgodaj 1923, pa se niso vršile občinske volitve nikdar na postavno določeno dobo. Najbolj svojstvena je bila razdelitev tržaške province v 6 volivnih okrajev z dekretom 14. junija 1924, po kateri so bili podeželski okraji priključeni vsak v poseben mestni okraj, cepprav z istim niso imeli prav nobene teritorialne zveze. Namen te razdelitve je bil, da se zmanjša število slovenskih zastopnikov na skrajnem minimumu.

Pa tudi te odločbe so ostale mrtva točka, ker je imela fašistična vlada povsem druge namene. Leta 1926 je minister notranjih zadev, signor Federzoni, predložil parlamentu načrt za popolno reorganizacijo pokrajinskih uprav, ki je postal zakon v decembru 1926. Potem novem zakonu niso bili predsednik province in člani rektorata, ki naj bi poslej upravljali province, več voljeni od državljanov, ampak so bili imenovani v urade po ministru notranjih zadev. Število članov rektorata je bilo od 4 do 8, kar se je ravnalo po številu prebivalstva. Niti en Slovan ni bil imenovan v rektorat v katerikoli provinci kjer so bili naseljeni Slovani, cepprav so bili v nekaterih teh provinc Slovani v veliki večini. Tako je bila slovanska manjšina popolnoma izključena tudi od pokrajinskih uprav. Ravno tako so bili Slovani izklju-

BESEDA IZ NARODA

Presenečenje in fižol na Hubbard Rd.

Krasni jesenski dnevi so tukaj in ta jesenska sezona je najlepša bi rekel izmed vseh štirih letnih sezon. Listje na drevmu postala že kot bi bilo posuto z zlatom, ko ga obsevajo zlati sončni žarki. Ni pa samo lepota v tem času, ampak so tudi presenečenja.

Tako nazarensko sem bil ono nedeljo presenečen, ko so naju našli iz Clevelanda obdarili s takim lepim in dragocnim darilom, kajti kupili so nama krasen radio aparat za najino obletnico zakonskega življenja, koliko je teh let se pa ne spominjam, ker tako hitro mineva čas. Töne mi je pa prinesel še nekaj takega, da me je še posebej razveseljevalo in ne samo tisti dan, ampak še nekaj dni potem. Torej prav lepa hvala vsem in za vse.

Prav tisti dan pa so se pripeljali tudi Virantovi in Čampatovi iz Norwood Rd. Oni so se bili pa zmislili, da bi pekli piščance na ražnju. O, to je bilo nekaj imenitnega in tudi dobrega. Pa kaj samo piščanci, imeli so s seboj tudi tisto več let staro kalifornijsko dobroto, o tisto pa že! Kdor še ni kaj takega poskusil, mu tudi ni vredno pripovedovati, ker nima niti pojma o tej dobroti in kako čudovito to deluje na dušo in telo, ko se ga par kozarcev pozviže. Človek postane kar nekam voljan in dobre volje in pozabi na vse težave tega sveta.

Z Virantovimi pa sta se bili pripeljali tudi njih hčerka Millie in pa Frances Vertovšnik, hčerka prijaznega Vertovšnika iz 1104 E. 71 St. Pripravil sem se bil tudi obirati koksar fižol in obe sta hoteli videti kako nam to gre od rok. Ker sta naju tako zvedavo gledali, sem jima takoj odkazal prostor in ju povabil, da nam pomagata in res sta obe lepo poklenili poleg mene: Frances na levo in Millie pa na desno stran, pa smo lepo obirali tisti fižolek, koliko smo ga bili nabrali pa res ne vem, ker smo se bili podali v tako lepe mladeniške pogovore, da je čas kar prehito minil. Rečem vam, da so bili res lepi časi, ko smo fižol obirali.

Tako je tista nedelja potekla v največjem presenečenju in zadovoljstvu, za kar naj bo še enkrat izrečena iskrena zahvala vsem in za vse. Prav lepa hvala tudi prijaznim dekletom, ki sta mi pomagali nabirati fižol.

Na to pa so se pripeljali Tomšičevi iz Oakland, Kalifornija, v spremstvu Menartovih iz 1277 Norwood Rd. To je bilo zopet novo presenečenje za nas, da so nas obiskali tako oddaljeni gostje. Ti naši novi obiskovalci so se pripeljali 3000 milj daleč, da so obiskali nas in še več svojih prijateljev v Clevelandu in drugod. Tomšičevi, ali bolje poznani pod imenom "big Tony" si je bil natančno začrtal pot, po kateri sta se vozila in tako sta se srečno pripeljala s svojim avtomobilom. Potoma sta obiskala številne kraje in mesta, posebno pa Franklin, Kansas, kjer sta prej živela in kjer imata še več svojih starih prijateljev in sorodnikov. Od tedaj se tudi mi poznamo.

Tomšičeva sta jako prijazna in družabna, oba sta srednjih let. Tomšič sam in njegova prijazna soproga, katere obraz krasijo že belo sivi lasje, sta prave, prijazne dolenske korenine, da takih je treba iskati. Obiskala sta tudi prijazne Al-liquippčane v Pennsylvaniji.

Čeni od vsakega sodelovanja v ekonomskih koncilijih, ki so bili ustvarjeni za razne province leta 1926 v katerih so imeli besedo samo fašistični sindikati.

Sešli so se bili tudi z mojim prijateljem Jakličem, ki ima tam moderno tovarno za izdelovanje mehkih pijač.

Ko so se bili pripeljali iz Clevelanda, so mi dali takoj naročilo, da naj posekam nekaj piščancev glave, kar sem jih prav z veseljem ubogal. Mrs. Menard, ki je kaj pripravna za vsako delo, si je takoj privezala predpasnik in zavihala rokave in je pomagala tisto stvar djeti v red. Kar pa nas je bilo v hlačah, smo se pa malo spogledali in smo jo takoj odkurili tja doli proti jezeru k prijaznemu Strojnu. Pri njem dobite vedno sveže pivo. Ker pa je naš "big Tony" tudi izvrsten igralec, ki igra na koncertino—veste to je take vrste harmonika, na katero ne zna vsak igrati—ko je prinesel tisto škaf-ljo v gostilno, se je je Strojnov Tone zelo začudil, ker si mogel misliti, kaj neki je v tisti škaf-lji.

Naš muzikant je izvelkel koncertino iz škaf-lje in jo pretegnil. Tedaj pa so se oglasile tako krasne melodije. Ko pa je zaigral tisto "Kje je tista muha, muha brez trebuha..." potem "Ti pa jaz, pa židana mabela..." vam rečem, da je bilo tako veselo, da so bili še stoli začeli plesati, kar odkakovali so od tal. V gostilni je bilo tudi več gostov ameriškega izdelka in ki kaj podobnega še prej nikdar slišali niso. Tako so bili veseli, da so ploskali in se zvižali na vse mile viže samega veselja, ko je Tony tako lepo igral.

Pri vsem tem pa tudi ni manjkalo tiste dobre kapljice. Kar po tri steklenice so se mi smejala pred menoj na mizi, kajti tisti dan smo jo bili udarili vse bolj po ta boljšem. Tako je bilo lušno, da se nismo prav nič zmenili za domov, cepprav nam je čas vse prehito potekal. Pozabili smo bili na uboge kokoške, da sta nas morali priti poklicat Mrs. Menart v spremstvu naše papirarce in tedaj smo se šele odločili, da gremo na večerjo.

Po večerji pa so se naši prijatelji zopet usedli na svoj avto in se odpeljali proti Californiji z obljubo, da se v par letih zopet vidimo, če se ne bomo prej podali na večno pot. Mr. Tomšič ima tam mestno službo, kajti on ima pod svojo "komando" oklanske ceste, da jih nadzoruje in pazi nanje, da so vse lepo pometene in v najlepšem redu, kot se pač spodobi za tako lepo deželo.

Ker sem že prej pisal nekaj od fižola, naj še povem, da je bila letos letina za fižol res dobra, pa ne samo letina, ampak koksar je bil izvrsten. Kdor ne verjame, pa naj kar vpraša Newburčane, ker oni že vedo, kaj je dobro, ker drugače bi ne prišli tako daleč ponj.

Tisti prijazni L. Perkotovi, ki imajo tam dobro idočo mesnico in grocerijo, so bili že parkrat prišli po fižol. Pravijo, da

23rd CAMPAIGN FOR 100 AGENCIES

imajo svojo trgovino tam neke blizu cerkve in veste, da sem kar radoveden, če je kateri že prišel pod zob g. kanoniku Omanu, fižol ne Perkotovi. Ti ljudje so pa že tako prijazni, posebno pa mati in pa njih hčerka je pa že tako fletna, da če bi jaz stanoval tam blizu, bi ne hodil nikamor drugam v trgovino kot k njim.

Oni dan sta bili prišli k nam po kupčiji in sta rekli, če mogoče želimo, da bosta tudi oni dve šli pomagat obirati koksar. Povedal pa sem jim, da če res gresta na njivo, da potem jaz gotovo ne bom nič nabiral, ampak samo zija in firbec pasel.

Da pa ne boste mislili meščani, da samo vi skrbite za narodno obrambo, naj vam povem, da smo tudi mi tukaj na Hubbard Road prizadeti. Prav ta teden se bo poslovil in odšel služiti Strica Sama Stanley Žužek, sin poznane in spoštovane Žužkove družine iz naše vasi. Stanley odide k vojakom, da se bo tam naučil sukati puško, s katero bo udaril tudi na sovražnika, če bo treba. Res žalostno je, da so nekateri tako izobraženi in visoki ljudje ponoreli in da morajo sedaj drugi trpeti radi njih.

Ker sem pa še vedno zaposlen z barvanjem, zato mi čas sedaj ne dopušča, da bi še kaj več napisal, dasi imam še precej novic. Bom pa še prihodnjič kaj napisal in povedal o grozdju in kako smo ga prešali in kako bomo delali vino brez grozdja. Vas pozdravlja,

Frank Leskovic.

Koledar Ave Maria za leto 1942

Izšel je Koledar Ave Maria za leto 1942. Ta koledar je bil vedno zanimiv, a letošnji pa presega vse prejšnje in to po vsebini, ki je v veliki meri iz naše zaslužnjene, kaj pravim zaslužnjene, na smrt obsojene Slovenije. Tu je popisan grozen teror, ki ga izvajajo Nemci nad našim narodom. Kaj takega še ni doletelo Slovenije v teku stoletij in kaj takega ni daleč doletelo ves svet. Grozno je. Turki, Tatarji, Huni so bili napram sedanjim Nemcem še pravi kavalirji.

Zato, kdor hoče čitati in izveleti objektivno, kaj se godi tam v naši na smrt obsojeni domovini, naj si nabavi "Koledar Ave Maria." Cena je po navadi 50 centov. Dobi se ga v knjigarni Jože Grdina na 6113 St. Clair Ave., Cleveland, O. Ker Pratik ne bo letos in mogoče nikoli več sežite po tem kar se da dobiti, to je, ta Koledar, dokler zaloga ne poide.

Jože Grdina

Važen sestanek

Jutri, v torek 14. oktobra, se vrši važen sestanek članic društva Danica št. 11 Slovenske dobrodelne zveze v navadnih prostorih, pričetek ob osmih zvečer.

Zadnje mesece je bila dokaj majhna udeležba na mesečnih sejah toda tako se godi pri vseh društvih v poletnih mesecih, ki je vsak rajši doma ali pa ima druga bolj prijetna pota. Toda sedaj v jesenskih mesecih je pa druga pesem, ko nas ne ovira vročina in tudi druga vabila nas tako ne mikajo kot v poletnem času. Zato je upati, da bo na prihodnji seji našega društva polnoštevilna udeležba in zlasti se pričakuje tiste, katerih ni bilo že več mesecev na posest.

Da pa je prihodnja seja tako važna, je temu vzrok naša prihodnja veselja, ki se vrši v soboto 25. oktobra, v avditoriju Slovenskega narodnega doma. Že pred meseci smo najele orkester pod vodstvom gospoda Johnnie Pecona, ki pravijo, da je eden izmed najboljših v naselbini. Torej ni izgovora, za-

kaj se ne bi prodalo precej vstopnic za ta večer. Cena je 35 centov za osebo in to je zelo malenkostna svota ako se upoštevata, da je vsak opravičen do več kot štiri ure prijetne zabave bodisi pri plesu ali med prijaznimi krogi v prizidku, kjer se bo dobila vsakovrstna pijača in jedaja.

Naše društvo Danica je vedno izmed prvih, kar se tiče sodelovanja pri narodu koristnih akcijah in je tudi poznano kot društvo, ki nudi svojim gostom najboljšo postrežbo na veseljah. Zato pričakujemo lep odziv na prihodnji veselici. Toda, ker je pri vsakem uspehu treba mnogo truda in požrtvovalnosti, tako se bomo tudi sedaj morale toplo zanimati za uspešen izid in to pomeni, da je vaša pripravljenost zelo potrebna na seji v torek večer.

Pozdravljam s željo, da se vidimo na seji v torek večer!

Za odbor vas vabi:

Predsednica

Presenetljiv uspeh

"Izborno, kolosalno, presepetljivo, čudovito, itd." so bile opazke, katere smo slišali po predstavi operete "Cigan baron," katero je tako mojstersko podala Glasbena matica v nedeljo 5. oktobra na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clairju.

Res, bil je užitek kot že kmalu ne. Seveda, s tem ni rečeno, da nismo bili še vselej bogato poplačani za poset prejšnjih predstav Glasbene matice ampak na druge smo že skoraj pozabili, v mislim imamo najzadnje predstavo in ta je bila opereta "Cigan baron." Brez vsakega obotavljanja ali preudarka lahko vsak Slovenec v Clevelandu lahko s ponosom poudarja, da smo z Glasbeno matico dosegli tisti višek v pevski umetnosti za katerega bi se boril vsak pevski zbor toda nekateri nimajo pevskih moči in kar je najvažnejše tudi ne dirigenla, ki bi bil mojster kakor je naš požrtvovalni operni pevec gospod Anton Šubelj. Njemu gre priznanje v prvi vrsti za velik uspeh predstave zadnjo nedeljo. On je mojster prve vrste, kateremu je sreča naklonila tudi izvrstne pevske moči s katerimi se je lahko podal v težke slabde ter s svojim neutrudljivim, potrpežljivim značajem izvežbal pevce v zbor, ki bi delal čast našemu narodu pred najostrejšimi sodniki v pevski umetnosti.

Prav nič preveč ni rekel en naš odlični narodni rojak, ko je priporočal, da bi moral gospod Anton Šubelj se stalno nastaniti v Clevelandu ter izobraževati naše pevce, ker s tem bi povzdignili našo kulturno stanje do višje stopnje kot vsaka druga narodna ustanova. Clevelandski Slovenci bi s tem postali eden izmed najodličnejših narodnosti v mestu. Prav za prav smo baš v zadnjih letih pokazali na mnoge načine, da je naš narod nadarjen in da imamo v svoji sredini osebe, ki lastujejo kvalifikacije za najodgovornejša mesta bodisi v kulturi, politiki ali organizacijah in ako bi bilo res mogoče obdržati med nami gospoda Antona Šublja bi to bil najvišji triumf za naša kulturna društva.

Kako izborna so nastopili pevci in pevke Glasbene Matice je bilo že večkrat povedano po drugih poročevalcih. Jaz bi k temu rada dodala le toliko, da je bil nastop solistov kot zbora popolen in s tem je mnogo potrjeno.

Dolžni smo največjo zahvalo dirigitent gospodu Anton Šublju in vsem članom Glasbene matice za krasen večer in zagotavljam, da ste popolnoma zadovoljili vse posetnike.

Obenem se vam vsem skupaj iskreno zahvaljujemo za plemenito gesto, da boste ponovili

opereto v nedeljo 2. novembra korist sklada, katerega namen je za odpomok bednim v Sloveniji. Narod vam bo prav gotovo kazal svoje odobravanje tem, da bo velik avditorij venskega narodnega doma polnjen. Ponovno bo mnogo izmed tistih, ki so navzoči zadnjo nedeljo, gotovo se odločite tudi vi, ki še niste slišali krasne te "Cigan baron," da pridete 2. novembra.

Vas vse skupaj najbolj zdravljam in še posebej Glasbene matice in njih genta, Vam udana,

Albina

Najmlajši poljedelci sveta

Na moskovski kmetijski stavbi so vzbujali pozornost setniškov zlasti oddelki, ki kazovali, kako silno se je menilo življenje raznih poldivjih plemen Sovjetske sije. Nekatera plemena je bilo na tako nizki ravni, da so bili na omike, da še niso prešli v ribištva na nomadstvo. To se seveda ne sme greh tem narodcem, strogi in negotoljivi severne Sibirije ni bilo na smoteno življenje delstvo dokler ruski niso s križanjem pridobili da, ki prenaša sibirsko je in dokler Mičurinov niso ustvarili rastlinstva odporno proti mrazu, plod tudi v najhladnejših delih. Danes so dani ti pogoji in sibirski ljudje hajajo k živinoreji in stvu.

Eden izmed najmlajših delskih narodov sveta so kor Tofalari, ki bivajo v žu Sajanskih gora. Dostojni Tofalari siromašno in več od lova, ribolova in mitivne reje severnih Zaradi izredno težkih skih pogojev so izumirali hovihi bednih šotorov je manj in manj. Odkar Moskvi močno zanimajo mostojno narodno republiko, ležečo ob izviru Jeniseja, tudi Tofalarom napreduje doba, kajti pot v Turo to tofalarskega ozemlja.

Vlada jim je odzvala selišča ter jim zgradila moderno selo z novimi hišami, bolnico, elektrarno, klubsko čitalnico in narskim ambulatorijem. je tudi državna prodajna tofalarske atelje in celo ca. Selo se imenuje Al- je središče narodnega Tofalarov. Narod se je noval Karagasi, kar pomeni črna goveda. Odkar je stopila doba reform, si nadevalo novo ime to pomeni, kajti tofa pomeni zem jeziku človek. Tofalari so sedaj stali ljeni ter se bavijo s polvom in živinorejo. Pred leti so prvič posejali v men in pšenico, ki dosti predelih še nikoli niso inovi tega sibirskega so tedaj nedvomno najmlajdelci sveta. Letos so li po 15 stotov ovsu in tovs pšenice na ha, kar je pa tudi krompir, kumulo in drugo povrtno rinsko znanstveno zmagovito prodira v ljudene kraje Sibirije, slej ni bilo niti misliti šnokoli poljedelstvo.

Zdravilo

Poklicali so ponoči k bogatašu, ki je bil zbolel. Zdravnik ga je vprašal, ima li tek in spi. Ko bolnik temu pravi zdravnik: "Za vsa bom nekaj, kar vas vsega tega!"

SATAN IN ISKARIOT

Po nemškem izvirniku E. Mays

Ves prestrašen je vzkliknil: "Kaj me ne boš izročil go-
du vojnih trum —?"
"Nisem tvoj predstojnik,
ne policist in ne sodnik.
Nemam ti, lahko greš, kamor
hoješ. Ne bomo te zadrževali."
Zamislil se je.
"Kaj ti, effendi! Tvoja do-
govornost je brezmejnja ko ta-
kava in tvoja milost se-
neha!"
"Ves žalosten je pridjal:
"Ampak — kam pa se naj-
dem? Nisem ti moral hoditi —. Ne
imam denarja ne orožja —!
"Pojdi daleč —. In če bi
prišel do ljudi, kdo mi bo
pomagal? —? Vojaki begunc
nabeden od rodov, ki spa-
jajo oblast tunizijskega be-
na ne bo sprejel v svoje
ruke, vsak se bo bal pašine
raži me bo izročil paši,
da bi mi pomagal —.
"Ko agasi me je naredil za
smečnejšega človeka, kar
tvoja žena nosi!"
"Kajda je zajokal.
"Kaj agasi kriv tvoje ne-
kol agasi si je kriv!
"Kaj ti je, vidim, in neka-
ne nove si nam pove-
stil si nam, zato ti bom
pomagal. Vrnj se h gospodu
na trum!"
"Kaj ti me bo dal —!"
"Napisal ti bom pismo
in priporočil njegovi milosti.
"Vojaki bo sicer, pa smrti,
boš ušel."
"Ves se je zahvaljeval:
"Kaj ti, effendi! Stori to,
na tvojo besedo me bo
vseh vojnih trum milostno
vse dni življenja ti bom
pomagal."
"Ves pa z mojim nasvetom
zadovoljen. Po angleško
dejali:
"Nemnost! Iz tega ne bo
kaj mu koristi, če ga poš-
ljejo na Kruger beju —? Ustre-
menda sicer ne bo, če boš
na njega, pa porezali mu
po ljubeznivi tukajšnji
mušasa, mu odrezali nos,
da mu dajo vsaj izdatno
kajda ter ga napodijo. Kaj
vse —? Kam se naj obr-
nemnost, pravim! Ali
elektronamago res izdatno ali
vle! S svojo priprošnjo
pravil gospoda vojnih
veliko zadrego! Zločin-
jaskage begunca mora
ustreliti, — pa bi ga
pomilosti tebi na ljubo!
"Vojaki vejo, da tega ne sme
vzematiš ga pred vso voj-
no —!
"Morebiti ni tako či-
vado, kar praviš, pa precej
se si le povedal.
"Ves mi rajši ne bomo po-
dalje."
"Pa drugače."
"Kaj ti ga vzeš s seboj —?"
"Kajda nadlego bi nam bil,
kajda daleč je odtod do al-
ke meje?"
"Voj karavanski cesti dobrih
ur peš, naravnost pa
vsa in po."
"Kajda vprašaj?"
"Alzerijo ga pošljimo!"
"Cez mejo —? K
vsem —? Bi ne bilo ne-
posebno, ker res ni da-
naravnost menda ne bo mo-
žejo. Vode nima, živl tu-
kjer si lahko kupi živila
ampak brez denarja tudi po-
stanejo ne more potovati. Tu-
kajda beduini navdno ne da-
vajo."
"Dal mu bom de-
"Al —! Potem seveda —!"
"Al je na meji francosko
vabeno?"

"Da. V Tibesi. Štiriindvajset
ur odtod."
"Naj gre v Tibeso pa se naj
zapiše v francoske vojakel
Well!
"Kar dal mu bom denar."
"Vzel je svojo dolgo, polno
mošnjo in vrgel nesrečnejšo ne-
kaj denarja.
"Na tak način je bilo seveda
možu koj pomagano —. Jaz pa
takih otpljivih nasvetov kaj-
pada nisem mogel nuditi.
"Poznaš pot v Tibeso?" sem
vprašal begunca.
"Da."
"Pa pojdi v Tibeso! Tam lah-
ko vstopiš v francosko vojsko,
če te ne miče drug posel. Mi-
slim, da te bodo radi sprejeli,
saj si vojak!"
"Pa srečno pot! Denarja imaš
dovolj, na poti boš naletel na
beduinske vasi, jesti si kupiš,
studenca pa boš tudi našel."
"Ko solnce mu je zasijal ob-
raz, prave orientalske slavo-
speve je začel.
"Pa nismo ga utegnili poslušati,
odjezdili smo.
"Sled je bila dobro vidna.
"Kmalu pa je krenila nalahno
na zapad.
"Obstali smo.
"Čudno —!" je godel Emery.
"Računali smo, da se bodeta
obrnila na vzhod, pa sta kreni-
la na zapad —!"
"Ne več zakaj?"
"Kdo bi ju razumel —. Ne
potujeta v Hammamat —. V
Alžir se mislita obrniti!"
"Jima na misel ne hodi! Je
predaleč do morja. In razen
tega sta tudi v Alžirju v nevar-
nosti, da ju primejo oblasti.
"Ne ugameš, kaj nameravata
—?"
"Hm —! Sled nam mislita
zabrisati —?"
"Seveda! Najbrž pozna kol
agasi tamle kje na zapadu ka-
menit, trd svet, na katerem se
sled ne vidi dobro. Tam bo izgi-
nil."
"Pa mu ne bo uspelo!"
"Težko! Predobro ga pozna-
mo!"
"Naravnost bomo jezili?"
"Da! Na skalnatem svetu bo-
deta krenila v ostrem ovinku
nazaj na vzhod. Če jezimo na-
ravnost, bomo v kratkem spet
naleteli na njuno sled."
"Well —! In pridobili mnogo
časa."
"Winnetou je med najinim po-
govorom pojezdil naprej za sle-
djo, ni naju čul, pa dobro sem
ga poznal, da sklepa prav tako
kakor jaz.
"Res je kmalu obstal, razja-
hal, si pogledal sled, pa spet za-
jahal in jezdil, ne na zapad za
sledjo, ampak naravnost. Se
ozrl se ni za hama. Istih misli
sva bila, besede si nisva rekla.
Popolnoma sva se vživela drug
v drugega.
"Jezdili smo uro daleč in še
uro, sledi pa nismo srečali. Em-
ery je bil že nevoljen, godel je,
da smš se zmotili.
"Tedad pa je obstal Winnetou,
ki je jezdil za dobrih sto kora-
kov spredaj, spet razjahal in
si ogledoval tla.
"Sled treh kamel je prihajala
od zapada, križala našo smer in
odhajala na vzhod —.
"Begunca sta!" je dejal.
"Sta mislila, da bodeta zvodila
Old Shatterhanda in Winnetou-
a za nos —. Pshaw —!"
"Zanimiv je bil njegov obraz
pri teh besedah. Prav tako bi
menda gledal učenjak, zvezdo-
slovec, drvarja ali pa jamskega
delavca, ki bi mu računal odda-
ljenost Sirusa ali pa postanek
kometov.
(Dalje prihodnjič.)
Na Japonskem so dogradili
največji podmorski predor na
svetu med otokoma Honši in
Kišu.

1941	Okt.	1941
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

OKTOBER

- 18.—Društvo Slovenske So-
kolice št. 442 SNPJ priredi ve-
selico v SND.
- 18.—Društvo Clevelandski
Slovenci, št. 14 SDZ priredi
plesno veselico v Twilight dvo-
rani.
- 19.—Podružnica št. 47 SZZ
obhaja 10 letnico obstanka v
SND na 80. cesti.
- 19.—Oltarno društvo fare
Marije Vnebovzete obhaja 25
letnico v Slovenskem domu na
Holmes Ave.
- 25.—Podružnica št. 8 SMZ
priredi "Halloween" ples v Slo-
venskem društvenem domu na
Recher Ave.
- 25.—Društvo Jutranja zve-
zda št. 137 ABZ praznuje 20
letnico obstoja s plesno veseli-
co v Twilight Ballroom.
- 25.—Podružnica Slovenske
moške zveze št. 3 zabavni ve-
čer v Slovenskem domu na
Holmes Ave.
- 25.—Slovenska zadružna zve-
za priredi plesno veselico v
SDD na Waterloo Rd.
- 25.—Društvo Danica, št. 11
SDZ priredi plesno veselico v
SND na St. Clair Ave.
- 26.—Dramsko društvo Ivan
Cankar ima predstavo v SND.
- 26.—Pevski zbor družstva
Zvon priredi svoj redni jesen-
ski koncert v SND na 80. cesti.
- 31.—Društvo Carniola Tent
1288 T. M. ima Halloween ples
v SND.

NOVEMBER

- 1.—Društvo St. Clair Grove
št. 98 W. C. plesna veselica v
SND.
- 2.—Osmo letna jesenska prire-
ditev z večerjo in programom,
društva Najsvetejšega Imena
fare sv. Vida v šolski dvorani.
- 2.—Sedemletnica Kanarčkov
z igrico in koncertom v SDD
na Prince Ave.

reja "Harvest Roundup" v S.
N. Domu na St. Clair Ave. John
Pecon in njegova godba.

22.—Društvo Danica, št. 34
SDZ priredi veselico v SDD na
Prince Ave.

22.—Društvo sv. Ane št. 4 S.
N. D. plesna veselica v SND.

Mamila, učinkovito vo-
jaško orožje

(Konec.)

Japonci so spoznali vso voj-
no vrednost mamil kot sredstva
za osvojevanje, ko so zavzeli
Mandžukuo. Cele čete mand-
žurske armade, ki so bile vdane
opiju, so bežale ali se vdajale
brez odpora. Nato je japonsko
vojno vodstvo izdelalo cel na-
črt, kako bi severno Kitajsko
podjarmila z mamili. Armada
in japonski diplomati so korej-
skim trgovcem olajšali pot in
jih pošiljali v namenjene kra-
je. Doma nima Korejec nobe-
nih državljskih pravic. Naj-
bolj zaničevani Japonci lahko
udari korejskega veljaka, ne
da bi bil kaznovan. Toda ko je
ta zaničevani rod prišel na Ki-
tajsko in začel trgovati z mami-
li, je na mah postal ugleden
predstavnik japonskega cesar-
stva. Če je takega trgovca ki-
tajska policija zaprla, ga je ja-
panska policija s silo osvobodila.
Če je prišel pred japonske-
ga sodnika, je bil obsojen na
neznatno globo — le del dobič-
ka, ki ga je skupil pri prodaji
mamila. Imeli so cela skladiš-
ča za ta novi vojni smodnik, ki
so jih namestili v japonskih
konzulatih, kamor ni segla ro-
ka kitajskih varnostnih uradni-
kov.

Kroglice, ki celijo vse bolezni
Kramarji z mamili so se iz-
dajali za potujoče zdravnike in
prodajali kroglice, o katerih so
dejali, da celijo vse bolezni.
Kroglice so bile iz heroina. To-
da mladenič, čvrsti kitajski vo-
jak, so bili zdravi in niso ho-
teli kupovati kroglic. Zato so
Japonci uvedli novo vrsto ciga-
ret, polnih heroina in z njimi
hoteli tekmovali v ceni proti
najslabšim kitajskim cigare-

tam. Tisoči so postali žrtve teh
cigaret. Japonski prodajalci
so zastoj razdeljevali vzorce
in pozneje nastavili nižje ponu-
dne cene.
Ti trgovci niso hodili po na-
ravnih trgovskih potih, saj nji-
hova naloga ni bila trgovska,
marveč vojaška. Cigarete so
najprej vpeljali in na daleč raz-
širili v pokrajini Šansi. Ta po-
krajina je bila za japonsko na-
predovanje proti Rumeni reki
neprehodna ovira. Tukaj je ar-
mada računala, da bo naletela
na najbolj odločen odpor.

Poraz, ker vojaki niso mogli
prižgati cigaret...

Kramarji so s svojim delom
sijajno uspeli, zakaj japonske
čete so korakale skozi severno
Kitajsko, ne da bi jih kdo ovi-
ral. Neki kitajski poveljnik je
pojasnil poraz v neki važni bit-
ki s tem, da je bilo vreme de-
ževno in da njegovi vojaki niso
mogli prižgati strupenih ciga-
ret, brez katerih se niso hoteli
zgoditi.

Ko se je japonska armada
pomikala iz Peipinga in Tienci-
na proti Jugu, in iz Šanghaja
proti zapadu, so izvajali z ma-
mili iste stvari kakor v Mand-
žukuu. Takoj ko so zavladali
nad kakšnim mestom, so vzpo-
stavili monopol nad opijem ter
odpravili zakon proti mamilom
in izpustili iz zaporov vse pro-
dajalce mamil. Gledali so zato,
da najdejo čim več kupecv. Po-
sebnost pažnjo pa so posvetili
mladim ljudem, kakor na pri-
mer univerzitetnim študentom.
Te so aretirali iz kakršnega ko-
li razloga in jih zadrževali v
zaporu po teden do dva. Ko so
jih spustili, so jim bili popol-
noma vdani. Zavitek heroinskih
cigaret ali malo heroina v jedi
ali pijači, to jih je storilo po-
korne in vdane.

Pod kitajsko vlado je bilo ne-
mogoče dobiti mamila brez
zdravniškega nakazila. Druga-
če pa je ravnala japonska ar-
mada. Dovolila je svobodno
prodajo opija, morfija in hero-
ina, še preden je ropanje pone-
halo.

5 milijonov dolarjev zaslužka
na mesec

V začetku leta 1939 je pose-
bna komisija pod vodstvom
britskih in ameriških državlja-
nov ugotovila, da je 50,000 lju-
di v Nankingu — eha osmina
prebivalcev — vdana mamilom.
Najnovejša poročila pa vedo
povedati, da jih je ena četrtina
do ene tretjine prebivalstva.
Nankingska opijska monopol-
ska uprava, ki se imenuje
"Urad za pobiranje prodaje
opija," je zaslužila v enem me-
secu 5 milijonov kitajskih do-
larjev. Ta vsota bi zadostova-
la, da se z njo prehrani in ob-
leče 200,000 ljudi.

V Peipingu je 500 trgovin,
ki se bavijo s prodajo mamil,
če ne upoštevamo trgovin, ki
opravljajo druge trgovske po-
sle. Majhna ulica, v kateri sem
pred tremi leti stanoval, je da-
nes vsa polna beznic in trgovin
z mamili.

Ljudstvo jim je na ta način
prineslo ogromen dobiček, ki
pa ni šel v državno blagajno.
Vsa armada se je vjela v dobro
nastavljeno past v obliki opija
in drugih mamil.

Leto za letom je odbor za po-
bijanje mamil opozarjal japo-
nsko vlado zaradi opija, ki je za-
njo ona odgovorna. Odgovor pa
je bil vedno isti — objubljali
so, da bodo stvar preiskali.

Celo na bankovcih makov cvet

V proračunu Mandžukua za
leto 1939 so ocenjeni dohodki
od opija na 71 milijonov jenov,
kar pomeni, da so narasli od
prejšnjega leta za 24 milijonov
jenov. Že nekaj mesecev nato
pa so uradniki zagotavljali, da
bodo dohodki znašali nad 90 mi-
lijonov. Če se bo ta trgovina
nadaljevala s tolikšnim uspe-
hom, kot dozdaj, bodo ti dohod-
ki zavzeli kmalu prvo mesto.
Mandžukuo je dal celo natisniti

na bankovce makov cvet. Kore-
ja sama je pridelala letno eno
tono opija. Leta 1931 se je pri-
delek zvišal na 5, leta 1932 na
7, leta 1933 pa na 14 ton. Ko pa
je leta 1937 nastalo še večje po-
vpraševanje opija, ki naj bi šel
na Kitajsko, se je pridelek zvi-
šal na 30 ton.

Letni izvoz opija iz Perzije je
znašal od leta 1928 do 1934 oko-
li 500 ton. Leta 1935 je postal
Japonec zelo važen kupovalec
opija in je Perzija zvišala svoj
izvoz na 893 ton, ki pa se je le-
ta 1930 zvišal na 1340 ton. Ne-
kak tega perzijskega opija so
prevažale ladje, ki so plule
pod japonsko vojno zastavo in
so ga izročili neposredno arma-
di.

Japonci seveda vsega tega,
kar počenajo s tem svojim no-
vim orožjem nad Kitajci, ne
bodo niti uradno, niti neuradno
zanikali, pač pa bodo enostav-
no molčali, ker ne kaže drezati
v stvar, ki prinaša tako lepe do-
bičke in je poleg tega tudi učink-
ovito sredstvo v sedanji vojni,
ali vsaj utegne biti v bližnji bo-
dočnosti, tudi če se vojna kon-
ča.

MALI OGLASI

NAZNANILO
eucldiskim lastnikom
posestev

Vi se morate boriti, če hočete
dobiti povrnen denar od kana-
lizacije. Pokličite župana:
KENmore 4532. Udeležite se se-
je mestne zbornice v ponedeljek
večer, 20. oktobra.

Izredna prilika

Proda se moderna hiša za 2
družini. Je v dobrem stanju in
se nahaja na Corsica Ave., bli-
zu Euclid Beach parka. Cena
je \$7,200. Za podrobnosti vpra-
šajte

Matt Petrovich,
253 E. 151. St.

KENmore 2641-J. (Oct. 13, 15)

PRI NAS

dobite v ponedeljek in torek
sveže jetrne in krvave kloba-
se in domače kislo zelje, se to-
plo priporočam

ANTON OGRINC
6414 St. Clair Ave.Priatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENDicott 4212

Hiše naprodaj

8 sob hiša na St. Clair Ave.,
lot 40x140, cena \$3,500; \$500
tako.

7 sob hiša, 3 garaže, na E. 58.
St., \$3,500.

16 sob hiša za 2 družini, 4 ga-
raže, donša \$70 mesečne na-
jemnine; cena \$4,800, nahaja
se na E. 71. St.

Za podrobnosti se obrnite na
Jakob Tisovec
1366 Marquette Rd.
blizu St. Clair Ave. in E. 55. St.
(239)

Iščem sobo

Slovensko dekle želi dobiti ne-
opremljeno sobo med 55. in 82.
cesto. Kdor ima kaj primerne-
ga, naj pokliče KENmore 3036.
(239)

Če trpite!

Ako trpite na nerednosti v
želodecu, jetrih, ledicah, vranici,
revmi, visokem pritisku krvi,
ali zastareli poškodbi, pridite k
meni, da vidim, kaj morem sto-
riti za vas. Imel sem velik
uspeh v 25 letih v takih sluča-
jih. Jaz se poslužujem stare
evropske in najnovejše metode
bolnišnic pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razu-
me vaš materin jezik in vam
lahko razloži na razumljiv na-
čin.

Dr. Paul Welsh

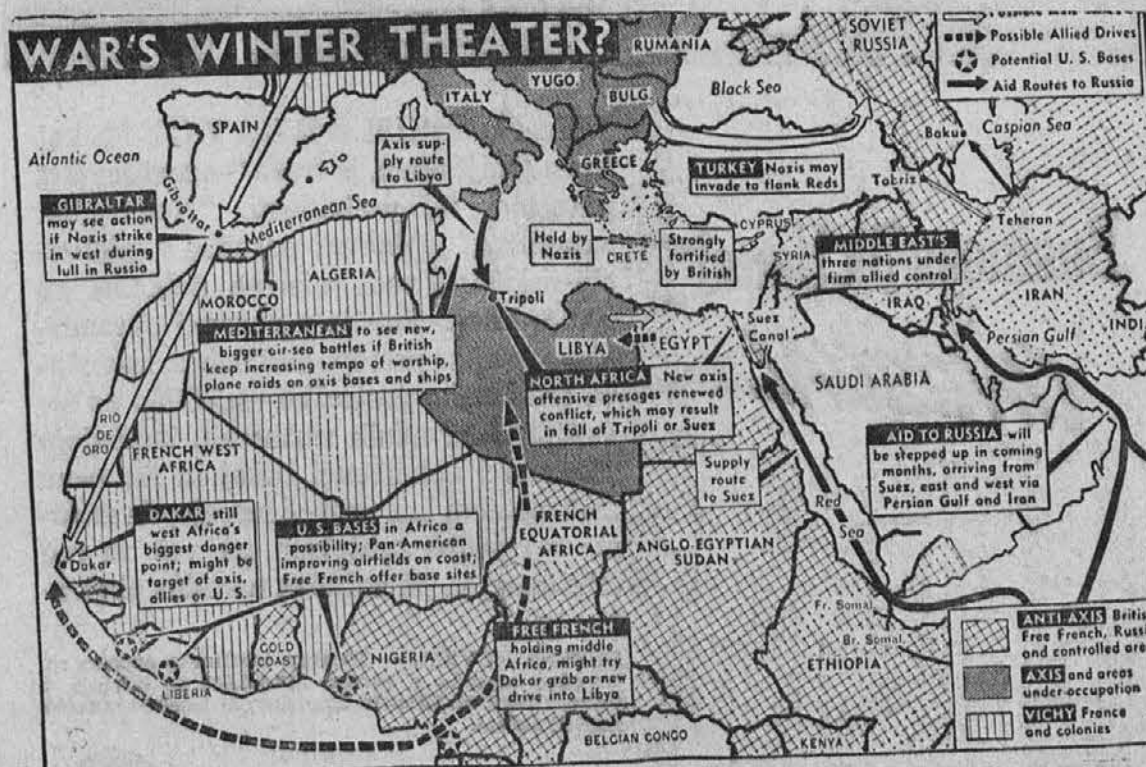
HYDROPATHIC CLINIC
(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:

1 do 5 popoldne, razen v sredo
423 Citizens Bldg.
850 Euclid Ave.
Telefon: MAin 6016.

Več kot 1,000 ton raznega materiala, ki se ga rabi v obrambni industriji, največ
raznih jeklenih cevi je bilo razmetanih, ko je lokomotiva tovornega vlaka skočila s tira
blizu Clevelanda. Človeških žrtev ni bilo. Federalna tajna policija sedaj preiskuje
vzroke te nesreče.

Približuje se zima in vsled tega se bo najbrže vojna pomaknila bolj proti jugu. Gor-
nja slika nam kaže načrt za vojne operacije v Sredozemlju tekom te zime.

MIRKO BRODNIK:

Ljubezen ne umre

"No, pa tega ni treba nikomur pripovedovati," je še dejal Andrej, čeprav je vedel, da bo prav narobe. Tovariši bo povsod raznesli vest, da je bil Andrej zaprt. Ljudje se mu bodo sicer posmehovali — toda verjeli bodo le. Tako potem vsaj ne bo nepotrebnega izpraševanja, kod je hodil.

Doma Andrej ni dobil nikogar. Oče je bil na njivi, kjer so orali, mati pa je šla nekam na vas. Andrej je šel zato v svojo sobo in se preoblekel. Ko se je pogledal v ogledalo, se je moral samemu sebi posmehovati. Tako smešen je bil s svojim upadlim obrazom in ostrizenimi lasmi. Obledela mu je bila kar preohlapna. Pa je odmahnil z roko.

Tedaj je začel v veži korake. Mati je bila. Odprl je vrata in obstal pred njo.

"Mati, zdaj sem pa prišel!" je rekel in ji segel v roko.

"Jej, kar ustrašila sem se," je dejala Podbregarica. "Kje pa imaš vojaško obleko? Da te bom vsaj videla, kakšen si zdaj!"

"Oh, ta naj pa kar počiva nekaj dni," je dejal Andrej. "Saj me boste še videti v njej, ko pojdem stran."

"Nikar ne govori o odhodu, saj si še komaj prišel."

"Saj veste, da dolgo ne bom mogel ostati. Komaj tri dni."

"Kako se pa kaj počutiti pri vojaki?"

"Gre," je dejal Andrej. "Samo navaditi se je treba. Jaz sem se kmalu, pri drugih gre pa to zelo počasi. Ni tako hudo kakor sem mislil."

"No samo da si zadovoljen," je pomirjeno rekla Podbregarica. "Ali očeta še ni?"

"Ne, nisem ga še videl. O, se bo že vrnil. Saj ni daleč."

Prav tedaj so se začeli spet koraki na pragu. Stari Podlogar je bil. Dolgo je strgal prst s čevljev, preden je stopil v vežo.

Ko je zagledal sina, mu je pomolil roko. Premeril ga je od nog do glave in mu dejal:

"Pozen si, pozen. Srečal sem sosedu, ki je prišel s postaje, pa je rekel, da te ni videl ne na postaji, ne na poti. Zato nisem bil doma."

"Na postaji bi me bil moral že videti," je odvrnil Andrej. "Na poti me pa ni mogel, ker sem šel po bližnicah. Saj jih še poznam."

Tako je spretno prikril, da se ni pripeljal z vlakom.

Pod večer je šel Andrej na vas. Doma se ni prav dobro počutil, in kar nekam odleglo mu je, ko je stopil v vaško gostilno. Gostje, ki jih je bilo precej, so ga bučno pozdravili. Vabili so ga k vsem mizam, tako da se je Andrej komaj odločil, kam naj sede. Naposled je prisedel k mizi, kjer je bilo že nekaj njegovih tovarišev iz šolskih let.

PREPARE YOUR Heating System NOW!

New Furnaces for Coal, Gas, Oil, Hot water or Steam
Resetting\$12.00
Cleaning\$4.00
Air Conditioning, Tinning and Roofing

Carpenter work, Complete Remodelling

EASY MONTHLY PAYMENTS

MASON HEATING CO.
1193 ADDISON RD.
ENDicott 0487

"Zdaj pa šefan na mizo!" je ukazal.

Gostilničar si tega ni dal dvakrat reči. In potem je za prvim šefanom prišel na vrsto še drugi. In pri sosednih mizah je bilo podobno. Tako je bila vsa družba kmalu okrogla.

Vaški godec je sedel za pečko in pritiskal na harmoniko. Fantje so privedli nekaj deklet in začeli kmalu plesati. V gostilni je bilo soparno ozračje, pomešano z vonjem po vinu, potu in cigaretah.

"Ali ti nič ne plešeš?" ga je vprašal sosed.

"Kaj bom plesal?" je odvrnil Andrej in odmahnil z roko. "Prav ljubi se mi."

"Prejšnje čase si bil pa drugačen," je dejal sosed. "Takrat so te začeli kar podplati srbeti, če je kdo zaigral."

Andrej mu ni odgovoril. Sosed pa je le silil vanj.

"Sploh si se zelo izpremenil. Ali morda zaradi Marije?"

"Pusti to," je nejevoljno rekel Andrej.

"Uh, kako si nasajen. Pa ne da bi?"

"Kaj?"

"Za njo žaloval. Saj ni vredno. Nobena ženska ni toliko vredna, da bi se moški zanjo pehal in potem stokal, če mu kaj izpodleti."

"Kako izpodleti? Kaj misliš s tem?"

"I, kaj! Saj vsi govore o tem. Ušla ti je z doma, pravi jo."

"Kdo je ušel?"

"I, Marija. In samo zaradi tega ni prišla na očetov pogreb, ker se je bala, da si ti v Zabukovju in da bi spet silil za njo."

"Zdaj pa bodi že tiho," je takrat vzrotil Andrej. "Kaj misliš, da sem zato prisedel k mizi, da bom tvoje neslanosti poslušal?"

"Tak pomiri se vendar," se je umikal sosed. "Saj nisem mislil reči nič hudega."

"Hudo ali ne," je zaklical Andrej. "Molči, če ne veš nič pametnega."

Tedaj pa se je tudi sosed ujezil. Vstal je.

"Slišiš, da bi ti mene učil, kaj je pametno in kaj ni, si pa dosti prezelen."

To je bilo Andreju dovolj. Skočil je proti sosedu in se zaletel vanj.

Možak v prvem trenutku ni slutil, da misli Andrej tako resno, zato se tudi branil ni preveč. Potem pa je bilo že prepozno. Preden se je zavedel, je ležal na tleh.

In potem je le malo manjkalo, da ni nastal splošen pretep. Komaj se je starejšim vaščanom posrečilo pomiriti mladino, da se ni spoprijela, ker so vlekli nekateri fantje z Andrejem, drugi pa s sosedom.

Sosed je počasi vstal in pogledal Andreja.

"Tole mi boš pa še plačal," je jezno rekel. "Na sodišče te ne bom gnal, ker se mi ne zdi vredno letati v mesto, ampak prišel bo čas, ko ti bom vse z obrestmi vrnil."

Segel je v žep in poklical gostilničarja.

"Tule zaračunaj šefan, da ne bo kdo rekel, da sem kaj njegovega spil."

Te besede so merile spet na Andreja, ki bi bil kmalu iznova planil po sosedu. Le s težavo se je zadržal.

Ko je sosed odšel, je Andrej sedel. Vaščani so se hoteli zaplesti v nov pogovor, toda nikomur ni šla beseda prav iz ust. Vsem se je videlo, da jih tlačijo nekakšna mora, da visi dogodek, ki se je pravkar odigral, kakor oblak nad njimi.

Počasi so se drug za drugim

razgubili. Tudi Andrej je plačal svoje in šel.

Domov se mu še ni ljubilo iti. Zato je zavlil v hrib proti cerkvi.

Pot je bila prazna. Žive duše ni srečal, čeprav ura še ni bila pozna.

In šel je dalje proti gozdu. Kar same so ga nesle noge.

Tu se je takrat sestal z Marijo. Prvič na samem. Tu je bila njegova, tu je vzcvetela njuna ljubezen in obrodila sad.

Obstal je. Daleč spodaj je bila vas, že skoraj mirna, pokojna. Le malo oken je bilo še razsvetljenih. Vse se je kopalo v soju upadajočega meseca. Tu in tam se je še vil droben dim pod nebo. Bele steze med hišami, povsod okoli pa tihi gozdovi, odkoder prihaja tiho šumenje nad dolino.

Andreju se je zazdelo, kakor bi bila v trenutku splahnela vsa jeza, ki ga je še pravkar kuhal zaradi prepira v gostilni. Kar pozabil je ves dogodek. Zdaj je bil v mislih spet pri svoji Mariji.

In ona ... O, če ni še zaspala, misli zdaj nanj, premišljuje, kako so ga doma sprejeli. In spet se Andrej spomni sprejema in potem prepira v gostilni in zdaj se mu zdi že vse skupaj neumno in mora se zasmiejati.

Čemu se je bilo treba pretepati in se zaganjati v sosedu? Kakor petelin je bil. Saj je prav, če pravijo na vasi, da je Marija ušla pred njim. Tako vsaj nihče ne bo iskal zveze med njo in njim. In on sam si bo vse skupaj pokvaril. Zdaj je šele prav razumel, zakaj oče ni nič govoril z njim zaradi Marije. In mati tudi ne.

"Neumnost sem napravil," si je dejal. "Najpametneje bi bilo, če bi sosedu prosil, naj mi oprost."

Tako je modroval, toda hkratu je tudi vedel, da sosedu ne

bo prosil. Tako se pa ne sme ponižati, sicer mu bodo rekli, da se ga boji.

"Oh, kaj mi pa hoče," se je potem potolažil. "Saj mi ne more škodovati!"

In potem je počasi odšel iz gozda nazaj proti vasi. Poslednje luči so se utrijale po hišah. Od daleč je videl, da je na njegovem domu še svetlo. Iz kuhinjskega okna se sveti. Mati ga najbrž še čaka.

Pa vendar ni šel naravnost domov. Najprej ga je zaneslo pod kozolec, kjer sta se tolikokrat sestal z Marijo.

Se zmerom je bilo vse tiho kakor takrat. Voz je stal na sredi, le da zdaj ni bilo na njem sena, ampak stelja. In mesečina je prav tako silila skozi goste redi kakor takrat.

"O, da bi bilo moje vojaščine že konec," si je rekel Andrej.

"Da bi se že vse enkrat razpletlo. Zdaj nisem ne krop ne voda. Igrati moram z vsem svetom komedijo, čeprav bi tako rad stopil pred ljudi in jim rekel. Takole je v resnici, pa nič drugače! Če se ves svet na glavo postavi, pojde pesem tako, kakor jo bom jaz pel."

Nekoliko hladno je bilo, toda Andrej tega ni čutil. Še zme-

Business as Usual
UNUSUAL

TELEFONSKIM DELAVCEM, kot vsem Ohijčanom, je fraza "zaposlitev kot navadno" reč preteklosti. "Nenavadna zaposlitev" je dnevno naročilo v telefonski industriji radi važnega dela, ki ga igrajo komunikacije v narodni obrambi. Zavedajoč se potrebe dati dobro, zanesljivo telefonsko postrežbo vsej Ohio po sedanjih nenavadnih razmerah, izvršujejo telefonski uslužbenci tukaj in na vsem Bell sistemu kar največ morejo, da zadostijo ogromnim zahtevam za več in več telefonov, ki jih zahteva narodna obramba.

DNEVNA NOVICA. — Posebna telefonska oprema za narodno armado v znesku \$40,000,000 se izdeluje v tovarni Western Electric Company, ki izdeluje opremo za Bell sistem.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

TUNE IN "THE TELEPHONE HOUR" EVERY MONDAY EVENING AT 8 O'CLOCK OVER WTAM, WLW AND WSPD

neumna so bila prav toliko, da se mu zdaj Tončka najbrž že smeje. In kako je to svojo ljubezen takrat prikrival pred starši. Ne oče ne mati nista ničesar zvedela o njej.

Po kosilu pa se je le sprožil plaz, ki ga je Andrej na tihem pričakoval. Ko je oče odložil žlico, se je obrnil k sinu in mu rekel:

"Upam, da si se zdaj pri vojakih že izpametoval."

"Kako mislite, oče?" je vprašal Andrej.

"I, ali si že pozabil? Se boš pa vendar spomnil! Tisto s Kačarjevo Marijo."

"Kaj hočete z njo! Ali mi res kaj drugega ne veste po-

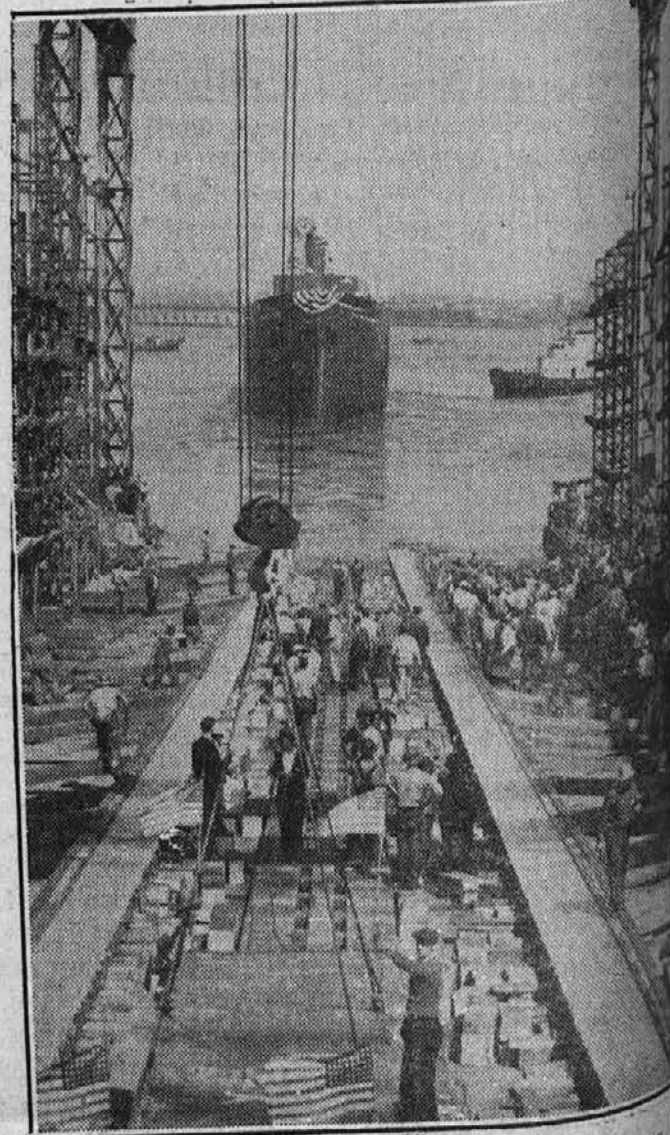
vedati." "Vidiš, to je prava beseda, je veselo rekel Podbregar. Je sinov odgovor razumel svoje. "Kar sreča je, da nisi imel iti k vojakom, da nisi neumnosti. Sicer se ti je ma umaknila ..."

"Aha," si je mislil Andrej. Torej tudi oče ve, da je la pred njim. Prav, pa ko bo takrat pogledal, ko zvedel!

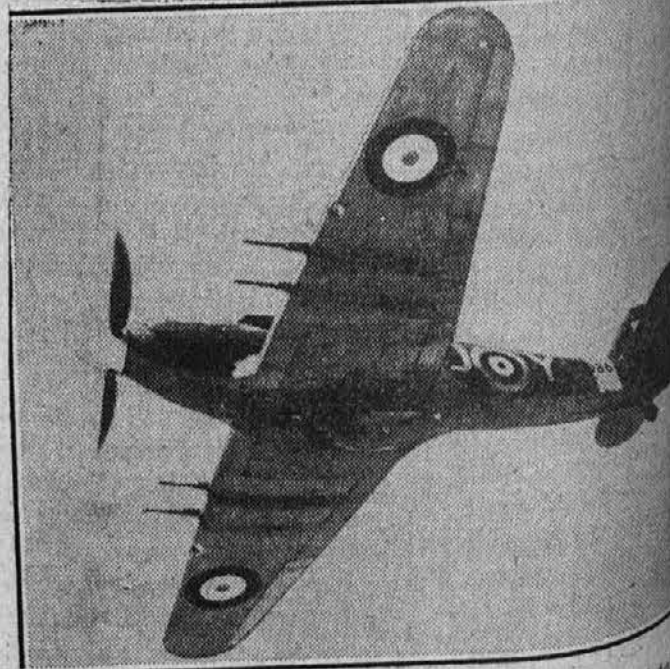
O, koliko bi bil dal, da to že zdajle ... Toda kaj obljubil, je zaenkrat še ne.

Kačar pa je razpredal načrte še dalje.

(Dalje prihodnjič)

Slika je bila posneta v ladjedelnici v Baltimore, novo izdelana 10,000 tonska ladja Patrick Henry se spušča v morje, a delavci pa so že pripravljeni za pričetek gradnje nove ladje.

Na sliki vidimo najnovejšo angleško bojno letalo, ki je znano pod imenom Hurricane II, in ki je oboroženo s štirimi 20 mm topiči, ali pa ga lahko tako preuredimo, da mestijo namesto topičev 12 najnovejših strojníc.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri- dajte k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HENDERSON